

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2543 โดยที่ระบบสุขภาพแห่งชาติในปัจจุบัน ยังไม่สามารถช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีพอ ปัญหาโรคและภัยอันตรายหลายประการ ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ระบบการบริหารจัดการด้านสุขภาพ ยังขาดประสิทธิภาพไม่ทั่วถึงและไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรมีการดำเนินการเพื่อปฏิรูประบบสุขภาพ ให้มีมาตรฐานคุณภาพ และค่าใช้จ่ายที่ยุติธรรม ตลอดจนดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ เป็นกฎหมายแม่บทในการปฏิรูประบบสุขภาพ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนพิเศษ 75 ง (31 ก.ค.43) P8-15

ในท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การปฏิรูประบบสุขภาพ (Health System Reform) มีความจำเป็น ถ้าปราศจากการปฏิรูป ระบบเก่า ๆ ไม่สามารถรับมือกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ ระบบเก่า ๆ จะตกเป็นเบี้ยล่างถูกระงับจากสถานการณ์ใหม่และปัญหาใหม่ อันจะมีผลกระทบต่อสุขภาพเศรษฐกิจ สังคม อย่างรุนแรง (ประเวศ วะสี, 2539, หน้า 3) ประกอบกับประชาชนและสังคม มีความคาดหวังมากขึ้น ต้องการเห็นความโปร่งใส ความไม่พอใจและความขัดแย้งเริ่มเพิ่มมากขึ้น หากปล่อยให้แต่ละโรงพยาบาลพัฒนาของตนเองไปเรื่อย ๆ จะไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ทันการณ์ จำเป็นที่จะต้องสร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดการคิดและการทำงานอย่างเป็นระบบ สร้างนวัตกรรมและมาเรียนรู้ร่วมกัน จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ (อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล, 2544, หน้า 176)

ภาวะการมีสุขภาพที่ดีและการอยู่อย่างมีคุณภาพชีวิตของสมาชิกในสังคม คือเป้าหมายสูงสุดของการจัดระบบบริการสุขภาพ อันจะนำไปสู่ความมั่นคงและเข้มแข็งของประเทศชาติ การจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานความพยายามระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่รับผิดชอบภารกิจต่าง ๆ เช่น องค์กรที่รับผิดชอบภารกิจด้านส่งเสริมให้มีอาหารที่ปลอดภัยเพียงพอ การป้องกันอุบัติเหตุ ตลอดจนการใช้สื่อเพื่อชักนำให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม เป็นต้น ระบบบริการสุขภาพจึงนอกจากมีบทบาทในการให้บริการ

ผู้ป่วยและประชาชนทั่วไปแล้ว ยังมีบทบาทในการพัฒนาสถานะสุขภาพ รวมทั้งกำหนดลำดับความสำคัญของปัญหา เชื่อมต่อศักยภาพของสังคมให้มีความสามารถในการดูแลสุขภาพของตนเอง (สุदारัตน์ เกยุราพันธ์ , 2545, หน้า 8)

ในปี พ.ศ.2544 กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน ในการดำเนินการตามนโยบายนี้ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศเป็นนโยบายชัดเจนว่าสถานบริการสาธารณสุขที่เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพโดยใช้มาตรฐาน HA โดยให้สถานบริการทุกระดับมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นขั้นตอน

สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (พรพ.) ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพสำหรับสถานบริการสาธารณสุขระดับต่าง ๆ รวมทั้งให้การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านกระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา โดยมีแนวความคิดให้กระบวนการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation) เป็นกลไกที่จะกระตุ้นให้โรงพยาบาลทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานในระยะแรกของการขยายการพัฒนาไปสู่สถานบริการในระดับต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนนั้น ปัญหาที่พบคือความไม่เข้าใจในแนวความคิดของกระบวนการพัฒนาคุณภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการนำแนวคิดลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล จึงได้เริ่มงานนี้ในหน่วยงาน

การพัฒนาและรับรองคุณภาพโดยใช้มาตรฐานโรงพยาบาลที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า Hospital Accreditation (HA) ถือเป็นภารกิจครั้งยิ่งใหญ่ของวงการสาธารณสุขไทย และก่อให้เกิดกระแสการปรับตัวครั้งสำคัญของโรงพยาบาลทุกแห่งทั่วประเทศ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับการบริการทางสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (สิทธิศักดิ์ พุททษิตกุล, 2543)

โรงพยาบาลทุกแห่งทั่วประเทศได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการปรับตัวในครั้งนี้ จึงได้มีการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพตามแนวทาง Hospital Accreditation (HA) เพื่อเป็นการพัฒนาโรงพยาบาลให้ได้รับการรับรอง โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชาเป็นหน่วยงานในสังกัดสภากาชาดไทย เป็นองค์กรการกุศลที่ไม่หวังผลกำไรมีหน้าที่ให้บริการทางด้านสาธารณสุขแบบองค์รวมครบวงจร แก่ชนทุกชั้นโดยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและทัศนคติที่ดี ยึดหลักเมตตาการุณย์ มีคุณภาพ เน้นความพึงพอใจของผู้มารับบริการเป็นหลัก เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดี สามารถดูแลตนเองได้ จึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการ

ปฏิรูประบบราชการดังกล่าว ดังนั้นโรงพยาบาลจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยมีเป้าหมายเพื่อให้หน่วยราชการ จัดบริการที่ดีมีคุณภาพมากขึ้นแก่ประชาชนและผู้ใช้บริการและจัดระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารระดับสูงของโรงพยาบาลยังตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ต้องการการบริการที่เป็นแบบองค์รวม ครอบคลุม ความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือในการแก้ปัญหาพร้อมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจต่าง ๆ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา จึงมีศักยภาพสูงที่จะมีส่วนในการพัฒนาสังคมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่อาศัยในสังคมที่เกื้อกูลกันด้วยหลักเมตตาการุณย์ อันเป็นปณิธานของสภาวิชาชีพไทย (แผนพัฒนาโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา, 2540-2544)

โรงพยาบาลจึงมีความมุ่งมั่นที่ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพด้านต่าง ๆ เพื่อให้การบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ทันสมัย และจริยธรรม และเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเลือกสถานบริการทางสุขภาพที่ตอบสนองความต้องการที่ตนเองคาดหวัง ส่งผลผลักดันต่อการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารงานทางสุขภาพและการให้บริการทางการแพทย์ ทำให้โรงพยาบาลต้องเข้าสู่ภาวะการแข่งขันการตลอดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะการแข่งขันในด้านคุณภาพการรักษาพยาบาลและคุณภาพของบริการรวมทั้งการจัดมาตรฐานต่าง ๆ มาประเมินการจัดระบบการบริหารและการบริการเพื่อเป็นการประกันคุณภาพ แสดงความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชนที่จะนำมาพิจารณาในการเลือกใช้บริการเพื่อความมั่นใจว่าได้รับการบริการที่มีคุณภาพ

โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา มีนโยบายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพบริการตามมาตรฐานสากล และได้เริ่มโครงการพัฒนาคุณภาพบริการเพื่อการรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation) ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 (ศิริลักษณ์ วิทยานคร, 2543, หน้า 2) โดยได้เริ่มกิจกรรมทางคุณภาพในด้านต่าง ๆ อาทิ 5 ส. OD (Organization Development) ESB (Excellent Service Behaviors) ISO 9002 และผู้อำนวยการได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าโรงพยาบาลจะต้องได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานโรงพยาบาลภายในปี พ.ศ.2545 ซึ่งเป็นวาระพิเศษที่ทางโรงพยาบาลจะมีอายุครบ 100 ปี ในวันที่ 10 กันยายน 2545

การรับรองคุณภาพโรงพยาบาล มีบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ เภสัชกร เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่รังสีและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งบุคลากรทุกคนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาล โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งถือเป็นบุคลากรหลักที่ให้บริการ โดยตรงต่อผู้ป่วยและมีความใกล้ชิดต่อผู้ป่วยมากที่สุด เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานมีการทำงานร่วมกันเป็นทีม ยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องดังนั้นบุคลากร

ทางการแพทย์ควรมีความสามารถในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาล พร้อมทั้งมีแนว
ทางพัฒนาในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาล

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่คนหนึ่งของโรงพยาบาล
สมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานคุณภาพของโรงพยาบาล จึง
มีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษา ความสามารถและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐาน
โรงพยาบาล ของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา อย่างละเอียดและครอบคลุมเพื่อ
เป็นแนวทางในการประเมินความพร้อมของบุคลากรทางการแพทย์ ในการเตรียมความพร้อม
สำหรับการรับรองมาตรฐานโรงพยาบาล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลของ
โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลของ
โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา จำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลา
การปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลของโรงพยาบาล
สมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อทราบระดับความสามารถในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลของ
โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับบุคลากรภายในโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ
ศรีราชา นำผลของการศึกษา การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาล มาใช้เป็นข้อมูลในการ
พัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงพยาบาลอื่น ๆ ที่จะนำไปปฏิบัติงานตามมาตรฐาน
โรงพยาบาล

คำถามการวิจัย

1. ความสามารถในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาล ของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชาอยู่ในระดับใด
2. ความสามารถในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลจำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรฐานโรงพยาบาล ของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชาเป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชาจำแนกตามเพศ แตกต่างกัน
2. ความสามารถและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชาจำแนกตามสถานภาพสมรส แตกต่างกัน
3. ความสามารถและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชาจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

กรอบความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความสามารถและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาล โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล (2543) ที่กล่าวถึงขอบข่ายการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาลไว้ 6 หมวด ดังนี้ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพ ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร กระบวนการคุณภาพ การรักษามาตรฐานและจริยธรรมวิชาชีพ สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรมองค์กร การดูแลรักษาผู้ป่วย จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1 ดังนี้

- 1.6 การดูแลรักษาผู้ป่วย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่บุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา จำนวน 508 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่บุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส และระยะเวลาการปฏิบัติงาน
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาล ของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา ในด้าน
 - 3.2.1 ความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพ
 - 3.2.2 ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร
 - 3.2.3 กระบวนการคุณภาพ
 - 3.2.4 การรักษามาตรฐานและจริยธรรมวิชาชีพ
 - 3.2.5 สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรมองค์กร
 - 3.2.6 การดูแลรักษาผู้ป่วย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงพยาบาล หมายถึง สถานพยาบาลในที่นี้คือโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา
2. ความสามารถของโรงพยาบาล หมายถึงความสามารถของบุคลากรทางการแพทย์ในการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงพยาบาล ด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ การดำเนินกิจกรรมคุณภาพ การตอบสนองของความต้องการที่จำเป็นของผู้รับบริการบนพื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้รับบริการ ซึ่งวัดโดยการทดสอบที่ถามถึงค่านิยม สิ่งที่ดี สิ่งที่ทำ หรือความสนใจต่าง ๆ โดยประกอบด้วย ความมุ่งมั่น

ในการพัฒนาคุณภาพ ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร กระบวนการคุณภาพ การรักษามาตรฐานและจริยธรรมวิชาชีพ สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรมองค์กร การดูแลรักษาผู้ป่วย ดังนี้

2.1 ความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพ หมายถึง การที่โรงพยาบาลมีการนำองค์กรคือองค์กรบริหารสูงสุดทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดบริการที่มีคุณภาพ และมีทิศทางนโยบายกรอบการดำเนินงานของโรงพยาบาล มีการวางแผน มีความมุ่งมั่นหมาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์

2.2 ทรัพยากรและการจัดการทรัพยากร หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ของโรงพยาบาล มีการบริหารสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีเครื่องมือและการจัดการเกี่ยวกับเครื่องมืออุปกรณ์ รวมถึงระบบสารสนเทศของโรงพยาบาลที่สามารถวางแผนและออกแบบระบบตรงกับความต้องการของผู้ใช้

2.3 กระบวนการคุณภาพ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมติดตามประเมินและพัฒนาคุณภาพของหน่วยงานหรือบริการ โดยการทำงานเป็นทีม และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกระบวนการคุณภาพด้านคลินิกบริการ มีการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล

2.4 การรักษามาตรฐานและจริยธรรมวิชาชีพ หมายถึง มีการกำหนดความมุ่งหมาย/เจตจำนง ขอบเขตเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดบริการทางการแพทย์ และการจัดบริการพยาบาลของโรงพยาบาลและของหน่วยให้บริการทางการแพทย์แต่ละสาขา เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อให้การให้บริการหรือการพัฒนาคุณภาพของหน่วยบริการเหล่านั้น เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน

2.5 สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรมองค์กร หมายถึง เจ้าหน้าที่ทุกคนของโรงพยาบาลตระหนักและเคารพในสิทธิผู้ป่วยทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา และมีนโยบายและมีนโยบายและวิธีปฏิบัติสำหรับกรณีที่เกี่ยวข้องต่อปัญหา จริยธรรม โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงามของสังคม

2.6 การดูแลรักษาผู้ป่วย หมายถึง การทำงานเป็นทีมในการดูแลผู้ป่วย การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยและครอบครัว การประเมินและวางแผนดูแลรักษา กระบวนการให้บริการ/ดูแลรักษาผู้ป่วย การบันทึกข้อมูลผู้ป่วย การเตรียมจำหน่ายผู้ป่วยและดูแลต่อเนื่อง

3. บุคลากรทางการแพทย์หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานโดยตรงกับผู้ป่วยในการให้การรักษาพยาบาล ช่วยรักษาพยาบาล ช่วยวินิจฉัยทางการแพทย์รักษาพยาบาล รวมทั้งฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายของผู้ป่วย

4. เพศ หมายถึง เพศของบุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี
ฉวีรราชา จำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือ เพศหญิงและเพศชาย

5. สถานภาพสมรส หมายถึง สถานะทางสังคม ของบุคลากรทางการแพทย์การวิจัยนี้
แบ่งสถานภาพสมรสของเจ้าหน้าที่ ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ โสด (รวมถึง หม้าย หย่า และแยกกันอยู่)
และสมรสแล้ว

6. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสมเด็จพระ
บรมราชเทวี ฉวีรราชา ของบุคลากรทางการแพทย์แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ น้อยกว่า 5 ปี และ 5 ปี
ขึ้นไป